

ANTAKYA ROTARY KULÜBÜ

HAFTALIK KULÜP BÜLTENİ

SAYI : 4

TEMMUZ -2018

Rotary

İLHAM KAYNAĞI OLALIM

Gülnaz & Naim HABİP

Antakya Rotary Kulübü

2018 & 2019 Dönem Başkanı

BAŞKANIN MEKTUBU

Tarihteki 17. Türk Devleti olan **Hatay Devleti**, 20 yıl süren benzeri olmayan bir mücadelenin ürünüdür. Büyük kurtarıcı Mustafa Kemal Atatürk, Hatay'ı Milli Mücadele yıllarından itibaren Misak-ı Milli sınırları içerisinde görmüş ve bu konuyu hep canlı tutmuştur. 20 Ekim 1921'de Türkiye-Fransa arasında imzalanan Ankara itilafnamesi ve Lozan Antlaşması hükümlerine göre Hatay topraklarının Türkiye sınırları dışında kalmasına karşın, kahraman Hataylılar Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin hassas ilgisine ve Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın "Kırk asırlık Türk Yurdu düşman elinde esir kalmaz" sözüne yürekten inanarak Anavatanı kavuşmak için mücadelelerini büyük bir azimle sürdürmüşlerdir.

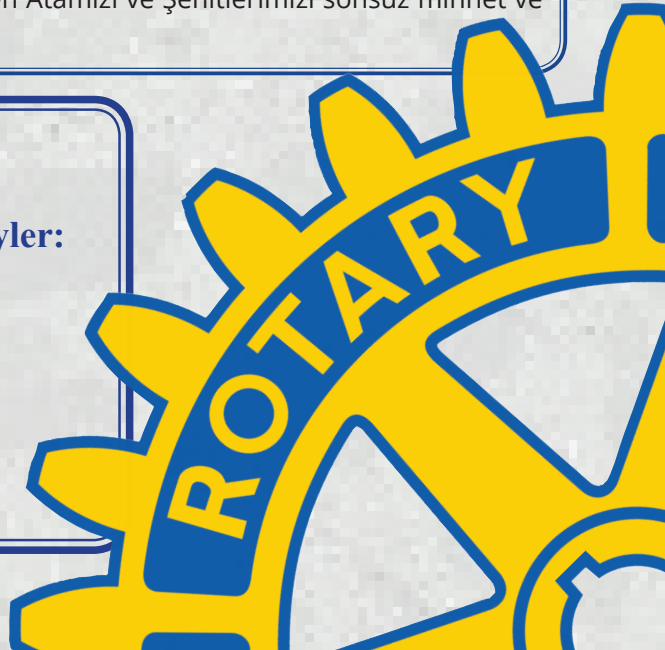
Cumhuriyet döneminde Ata'mızın kişisel davası haline getirdiği üzerine bütün ağırlığını koyarak büyük bir ustalıkla yürüttüğü aktif politikasıyla bu vatan parçasının önce Bağımsız Devlet statüsüne kavuşturulmasında en büyük etken olmuştur.

2010 yılında da, Anadolu'da yaşamış bütün insanların örf, adet, gelenek, görenek ve mirasını taşıyan hoşgörü ve barış kenti olan güzel ilimiz HATAY'ı bize emanet eden Atamızı ve Şehitlerimizi sonsuz minnet ve şükranla anıyoruz.

DÖRTLÜ DENEY

"Düşündüğümüz, söylediğimiz veya yaptığımız şeyler:

- 1) Gerçeğe uygun mu?
- 2) İlgililerin tümü için adil mi ?
- 3) İyi niyet ve daha iyi dostluklar sağlayacak mı ?
- 4) İlgililerin tümü için yararlı mı?"

Barry RASSIN
(U.R. Başkanı 2018-19)

N. Altan ARSLAN
(U.R.2430.Bölge Guvernörü 2018-19)

Süleyman ÇOLAKOĞLU
(17.Grup Guvernör Yardımcısı)

Gülnaz HABİP
Başkan

Helda DEVECİ
As Başkan

Sefer KAPLAN
Kulüp Sekreteri

Firuz HARBİYELİ
Kulüp Saymanı

Orhan GÜNAL
G D B

KOMİTELER

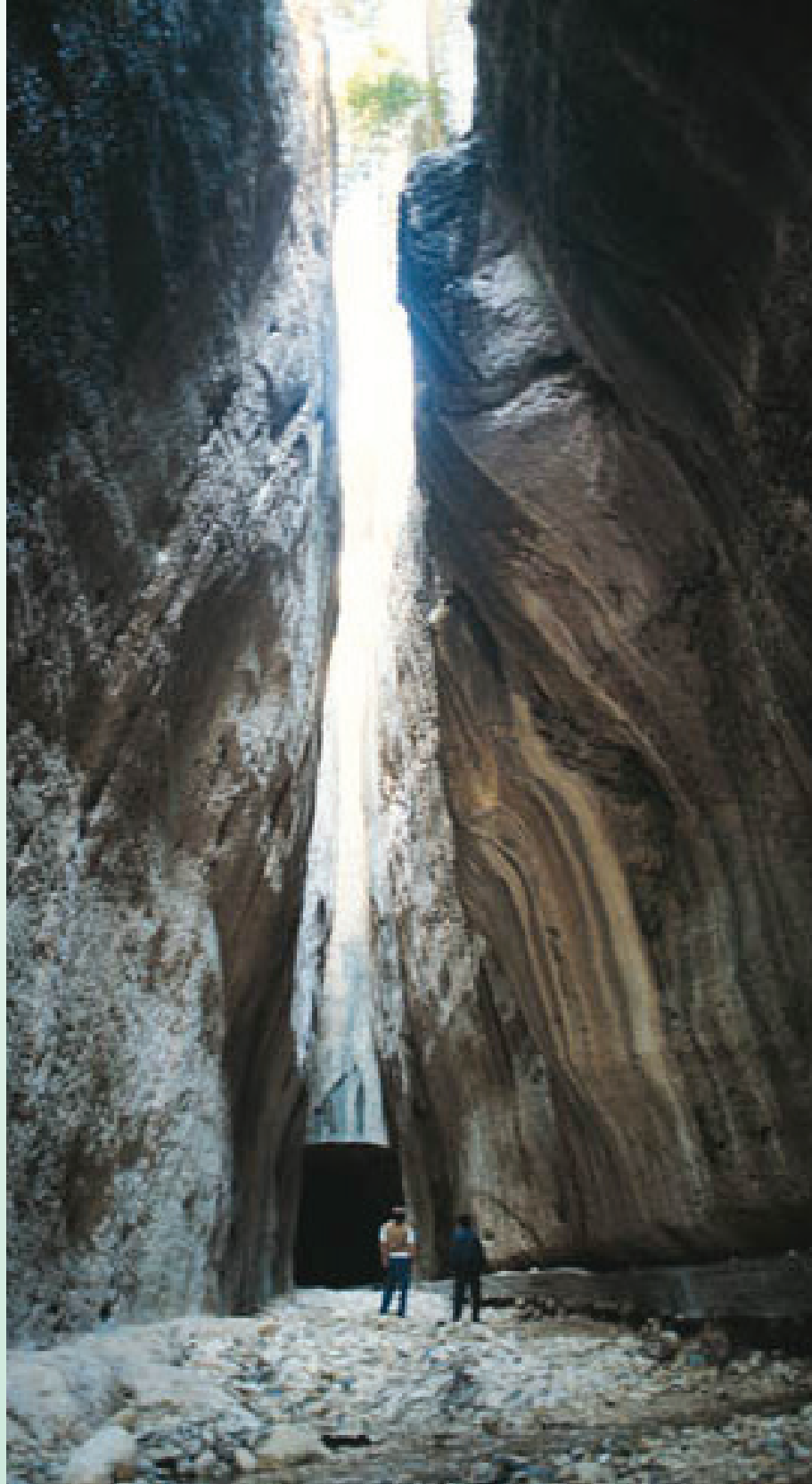
Kulüp Yönetim Komitesi
Rtn. Tevfik PEHLİVAN

Kulüp Üyelik Komitesi
Rtn. Özgür Deniz EMİR

Kulüp Hizmetleri Komitesi
Rtn. Salih ÇOLAKOĞLU
Rtn. Renan HARBİYELİ

Halkla İlişkiler Komitesi
Rtn. Fatin MÜFTÜOĞLU
Rtn. Melis DARAOĞLU

Rotary Vakfı Komitesi
Rtn. Adnan ÖZKAYA

Antakya Rotary Kulübü

Kuruluş Tarihi : 10.03.1986

Kulüp UR No : 28476

Toplantı Günü : Pazartesi

Toplantı Saati : 19.00

Toplantı Yeri : Antakya Şehir Kulübü

Bülteni Hazırlayan: Sait GÜNAL

Adres: Kışlasaray Mah. Saray Cad. Ziverpaşa İşhanı Kat:3 No:29
Telefon : 0326 214 21 50

Antakya/HATAY
E-Posta: ant.rotaryder@hotmail.com

Dönem Toplantı No : 4
Genel Toplantı Sayısı : 1607
Toplantı Tarihi : 23.07.2018

TOPLANTI NOTLARI

Kulübümüzün bugünkü konuşmacısı Rtn. Fatin Müftüoğlu idi. Hatay Devleti Meclisinde göre yapmış bir ailenin üyesi olan rotaryen dostumuz, Hatay Devletinin kuruluşu ve Anavatana katılmasının tarihini ve ailesinden

Hatay Devleti Bayrağı

Yürürlüğe Girdiği Tarih : 06 Eylül 1938

Yürürlükten Kalktığı Tarih : 23 Haziran 1939

Hatay Marşı

Antakya, İskenderun Türk'ün iki kızıdır,
Bayrağında biri ay biri de yıldızdır,
Yurttan uzak illerde ağılıyor bu yavrular,
Türk'ün tunçtan bağrında bu en büyük sızdır.

Bu sızıyı sevince çevirmeyi Türk bildi,
Şahlanarak önüne ne geldiyse devirdi,
Gözünüzün yaşını silin ey Hataylılar,
Türk'ün tunçtan ordusu, seninle coştı geldi.

Güfte : Yüzbaşı Zihni ARDIÇ

Beste : Astsubay Hasan CİLALUSUN

duyduğu o döneme ilişkin bir anısını da paylaştı.

Sunumunda Hatay'ın kurtuluş öyküsünü Antakya Ticaret Borsasının hazırladığı bir belgeseli kulüp üyelerine izleten Müftüoğlu, daha sonra o dönemde yaşandığını bildiği bir olayı üyelere şöyle anlattı.

Hatay'ın anavatana katılması M.Kemal Atatürk'ün 'Şahsi meselem' dediği ve çok önem verdiği bir olaydır. Misaki milli sınırları içinde sürekli Hatay'ı Türkiye Cumhuriyetinin bir parçası olarak göstermiş ve *"40 asırlık Türk Yurdu Düşman elinde esir kalamaz"* diyerek desteklemiştir. O dönemde Hatay da yaşayanların anlattığı en ilginç anılardan biri Hatay'lı kadınların Fransızların şehri terketmesinin ardından kışlayı bir daha gelmesinler diye süpürmeleridir.

HATAY'IN KURTULUŞU

ANAVATANA KATILIMIN 79. YILI TÖRENLERLE KUTLANDI

Hatay Meselesi ve Hatay'ın Anavatana Katılması (30 Haziran 1939)

Halkının büyük çoğunluğu Türk olan ve Misakımillî sınırları içerisinde bulunan Hatay (İskenderun Sancağı), Fransa'yla 20 Ekim 1921'de imzaladığımız Ankara Antlaşması ile Türkiye sınırları dışında kaldı.

Bölge, Suriye ile birlikte Fransız mandası altına girdi. O günün şartları gereği böyle bir karar almak zorunda kalan Türkiye, Hatay'daki Türklerin haklarının korunması ve bölgeye özerklik verilmesi için gerekli ortamı hazırlayacak hükümler eklemeyi de ihmal etmedi.

Anlaşmanın ilgili maddesine göre İskenderun bölgesi için özel bir yönetim kurulacaktı. Bölgede Türk kültürünün gelişmesi için her türlü imkândan yararlanılarak Türk dili resmî bir niteliğe sahip olacaktı. Fransa manda yönetimi 1921'de İskenderun Özerk Sancağı'nı Halep'e bağladı. İskenderun Sancağı'nda kurulan bu statü, bölgede ve Türkiye'de olumsuz etkiye neden oldu.

Fransa, 1926'da İskenderun Sancağı sınırları içinde, yapılan seçimler ve hazırlanan anayasa sonucunda burada "Bağımsız İskenderun Hükûmeti"ni kurdu. Bu durum, Suriye'de tepkilere yol açtı. Fransa, ikinci bir kararnameyle bu hükûmetin adını değiştirerek "Kuzey Suriye

Hükûmeti" adını verdi ve bundan sonra İskenderun Sancağı Şam'a bağlandı.

Bölgede yaşayan Türk halkının bu gelişmelere büyük tepki göstermesi üzerine 1930'da Milletler Cemiyeti Mandalar Komisyonu İskenderun Sancağı'nın özel bir statüye tabi olduğunu kabul etti. Böylece, İskenderun Sancağı'nın mali ve yönetim özerkliği uluslararası bir belgeye bağlanmış oldu.

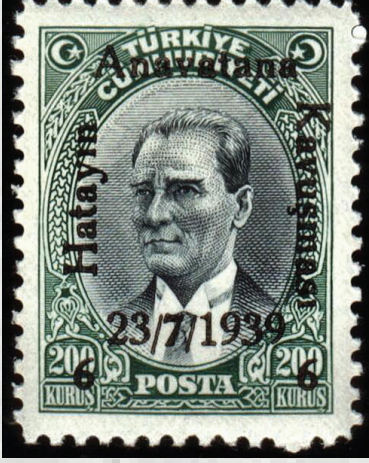
Hatay'ın Anavatana Katılması

Fransa, 1935'te Suriye ve Lübnan üzerindeki mandasını kaldırdı. 9 Kasım 1936'da Suriye ile bir anlaşma yaparak İskenderun dâhil bölgedeki, bütün yetki ve haklarını Suriye Hükûmeti'ne devretti.

(Fransa 1946'da tamamen Suriye ve Lübnan'dan çekildi.) Bu durum Türkiye tarafından tepkiyle karşılandı ve kabul edilmedi. Bu arada Türk Hükûmeti, 9 Eylül 1936'da, Milletler Cemiyetinde İskenderun sorunu hakkında Fransa'ya ikili görüşme yapılmasını önerdi. Fakat öneri kabul edilmedi.

Almanya ve İtalya'daki totaliter rejimlerin yayılmacı politikaları başta Fransa olmak üzere, birçok Avrupa ülkesini

endişeye sevk etti. Bu durum Fransa'yı Hatay konusunda anlaşmaya zorlamaktaydı. Türkiye ise sorunlarını diplomasi yoluyla çözen ve dostluğu aranan bir devlet olmuştu. Türkiye, 9 Ekim 1936'da, Fransa'ya bir nota vererek Suriye ve Lübnan'a

olduğu gibi İskenderun Sancağı'na da bağımsızlık verilmesini istedi. Fransa, verdiği cevapta, İskenderun Sancağı'nın bağımsızlığının tanınması hâlinde Suriye'nin parçalanmış olacağını, buna da kendisinin yetkili olmadığını bildirdi. Türkiye'nin isteğinde ısrar etmesi üzerine Fransa, sorunu Milletler Cemiyetine götürmeyi önerdi. Türkiye de bunu kabul etti.

İskenderun sorunu, 14 Aralık 1936'da, Milletler Cemiyetinde ele alınarak Sancak için yeni bir statü kabul edildi. Buna göre İskenderun ve Antakya iç işlerinde tam bağımsız, dış işlerinde Suriye'ye bağlı, kendisine özgü bir anayasa ile yönetilen bir statüye kavuşturuldu. 1937'de Türkiye ile Fransa arasında imzalanan bir antlaşma ile Sancak'ın toprak bütünlüğü güvence altına alındı.

MUTLU GÜNLERİMİZ

23 Temmuz Duthan Harbiyeli
28 Temmuz Özgür Deniz Emir
29 Temmuz İhsan Gali
29 Temmuz Eliznaz Emir
29 Temmuz Kardelen Kara

**DOĞUM GÜNLERİ
KUTLU OLSUN**

Türkiye, Milletler Cemiyetinin kararıyla Hatay'da oluşturulacak yeni statüsünün hemen uygulanmasını istedi. Fransızların engellemeleri üzerine iki ülke arasındaki ilişkiler gerginleşti. Bu arada Türkiye, Milletler Cemiyeti nezdinde durumu protesto ederek Hatay sınırına asker yığmaya başladı. Siyasi gelişmelere paralel olarak Fransa, Hatay'la ilgili tavrını yumuşattı. 6 Haziran 1938'de Hatay'daki valisini geri çekerek yerine bir Türk vali atadı. Daha sonra iki ülke arasında anlaşma ile Hatay'ın toprak

bütünlüğü ve siyasi statüsünün ortaklaşa korunması kararlaştırıldı ve 5 Temmuz 1938'de, Türk askeri Hatay'a girdi.

Türkiye ve Fransa'nın gözetimi altında Hatay Meclisi için seçimler yapıldı. Eylül 1938'de Sancak Millet Meclisi, ilk toplantısını yaparak Hatay Cumhuriyeti'nin kurulduğunu ilan etti. Cumhurbaşkanlığına Tayfur Sökmen seçilirken Başbakanlığına da Abdurrahman Melek atandı. Türkiye Cumhuriyeti kanunları ve parası kabul edildi. Hatay Devleti yöneticileri, Türkiye'ye katılmak isteğinde bulundular. Bu sırada Avrupa'da savaş ortamına girilmesi Fransa ve İngiltere'yi Türkiye'ye yaklaştırdı. Fransa ile yapılan anlaşma sonucu Fransa, askerlerini bölgeden çekerek Hatay'ın Türkiye'ye katılmasını kabul etti.

Hatay Millet Meclisi, 23 Haziran 1939 günü yaptığı toplantıda oy birliği ile Anavatan'a katılmak kararını alarak Hatay Devleti'ne son verdi. Aynı gün Fransa imzalanan Ankara Anlaşması ile Hatay'ın Türkiye'ye katılmasını kabul etti ve bir süre sonra Hatay'dan çekildi. TBMM 30 Haziran 1939'da, Ankara Antlaşması'nı onayladı. 23 Temmuz 1939 günü yapılan törenle de Hatay Türkiye'ye katıldı.